

de Volkskrant

De democratie zal overwinnen in Afghanistan

OPINIE, Jorrit Kamminga op [18 augustus '09](#)

Er zal veel misgaan tijdens de aankomende verkiezingen in Afghanistan. Toch staat de stembusgang voor Jorrit Kamminga in het teken van hoop.

Grootschalige verkiezingsfraude, chaos rond de stemlokalen, terreur van de Taliban en mogelijk geweld na de bekendmaking van de uitslag. De kans dat er veel misgaat bij de aankomende presidentiële verkiezingen in Afghanistan is groot. Toch zijn de verkiezingen ook een teken van hoop. De Afghaanse bevolking heeft de notie van democratie – in bescheiden vorm – toch sneller opgepikt dan we na de vorige verkiezingen in 2004 en 2005 konden vermoeden.

Zelfs de in de afgelopen tijd toegenomen controle van de Afghaanse overheid over de media heeft niet kunnen voorkomen dat de Afghanen verslaafd zijn geraakt aan politieke debatten op radio en televisie. Er wordt dagelijks heel wat afgepraat over de verschillende kandidaten en hun uiteenlopende standpunten. Met bijna veertig presidentskandidaten en bijna honderd geregistreerde politieke partijen is er sprake van een gezond politiek klimaat in het door oorlogen en geweld geteisterde land.

Veldonderzoek van onze organisatie wees uit dat ook jongeren nu in de verkiezingen geïnteresseerd zijn. Bovendien zeggen veel Afghanen bereid te zijn niet meer puur op etnische gronden hun stem uit te brengen, maar tevens oog te hebben voor inhoud. Die inhoud is niet langer gebaseerd op een of twee beleidspunten, maar is terug te vinden in partijprogramma's. Onderwijs, vrouwenrechten, gezondheidszorg, de buitenlandse inmenging en ontwikkelingsbeleid vormen een aantal van de politieke speerpunten.

Alleen de actieve en passieve participatie van vrouwen blijft een groot probleem. Slechts 38,5 procent van de kiesgerechtigde vrouwen heeft zich daadwerkelijk geregistreerd en er zijn slechts twee vrouwelijke presidentskandidaten.

De laatste opiniepeilingen leren dat de strijd waarschijnlijk niet in de eerste ronde beslist zal worden. Dat zou betekenen dat de twee sterkste kandidaten rond 1 oktober opnieuw gaan strijden om de gunst van de Afghaanse kiezer. Deze strijd lijkt te gaan tussen de huidige president Hamid Karzai en zijn voornaamste rivaal Abdullah Abdullah, voormalig minister van Buitenlandse Zaken. Een tweede verkiezingsronde is natuurlijk gunstig voor de legitimiteit van de verkiezingen, maar biedt de Taliban wel een tweede mogelijkheid de verkiezingen met geweld te verstoren. Om dit te voorkomen is een weloverwogen veiligheidsplan nodig voor de komende weken.

In Kandahar en Lashkar Gah in het zuiden hebben onze Afghaanse collega's reeds de eerste dreigbrieven en -plakaten van de Taliban aangetroffen. De teksten verschillen maar er wordt

onder andere bedreigd met onthoofding of het doorsnijden van de keel als mensen donderdag naar de stembus gaan.

Een bijkomend probleem is dat stemmen in Afghanistan geschiedt via vingerafdrukken. Kiezers dopen hun wijsvinger in watervaste, blauw-paarse inkt en brengen vervolgens hun stem uit. Dit betekent dat de Taliban ook na de verkiezingen nog ongeveer een week lang kunnen zien wie er gestemd heeft in de door hen geboycotte verkiezingen.

Ondanks deze en andere risico's moeten we niet meteen uitgaan van het zwartste scenario. Het is essentieel dat de verkiezingen plaatsvinden en dat men zich niet uit het veld laat slaan door dreigementen. De inmiddels in Afghanistan ontwikkelde, gezonde voedingsbodem voor democratie zal op de langere termijn veel sterker blijken dan de voedingsbodem voor fundamentalisme, haat en geweld van de afgelopen jaren.